

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI

PIG

POLITIKA I GOSPODARSTVO

PIG D-S028

PIG.28.HR.R.K1.20

Politika i gospodarstvo

Prazna stranica

FIG D-S028

99

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **90** minuta.

Ispred svake skupine zadataka je uputa za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova. Ako pogriješite u pisanju, pogreške stavite u zagrade, precrtajte ih i stavite skraćeni potpis.

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 20 stranica, od toga 2 prazne.

Ako ste pogriješili u pisanju odgovora, ispravite ovako:

a) zadatak zatvorenoga tipa

Ispravno

Ispravak pogrešnog unosa

Neispravno

Prepisan točan odgovor

Skraćeni potpis

b) zadatak otvorenoga tipa

~~(Marko Marulić)~~

Petar Preradović

I

Precrtan netočan odgovor u zagradama

Točan odgovor

Skraćeni potpis

PIG D-S028

99

Politika i gospodarstvo

I. Zadatci alternativnoga izbora

U sljedećim zadacima za svaku tvrdnju odredite je li točna (T) ili netočna (N).
Odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

1. Prosvjedovanje građana ispred središnje banke oblik je političkoga djelovanja.

T N

☐ ☐

2. Na parlamentarnim izborima u Hrvatskoj 1990. godine pobijedio je HDZ.

T N

☐ ☐

3. Za političko djelovanje lokalne udruge potrebna je suglasnost gradonačelnika.

T N

☐ ☐

4. Predsjednik Republike Hrvatske dobio je ponudu obavljati funkciju višega savjetnika u Državnome zavodu za zaštitu prirode, a Ustav Republike Hrvatske omogućuje mu preuzimanje navedene funkcije.

T N

☐ ☐

PIG D-S028

05

Politika i gospodarstvo

5. U Sjedinjenim Američkim Državama vlast je ustrojena na načelu unitarizma.	<div>T N</div> <div>☐ ☐</div>
6. Prema zakonu svaka osoba koja živi u Republici Hrvatskoj ima s navršenih 18 godina života opće i jednako biračko pravo.	<div>T N</div> <div>☐ ☐</div>
7. Objavljivanje knjige Adama Smitha <i>Bogatstvo naroda</i> smatra se početkom razvoja moderne ekonomske znanosti.	<div>T N</div> <div>☐ ☐</div>
8. Prema načelu nevidljive ruke slobodnim izborom proizvođači nastoje maksimizirati profit, a potrošači korisnost odabranoga dobra.	<div>T N</div> <div>☐ ☐</div>
9. Prednost je maloga poduzetnika koji nastavlja obiteljsku proizvodnju u izbjegavanju rizika poslovanja.	<div>T N</div> <div>☐ ☐</div>
PIG D-S028	
<div> 05</div>	

Politika i gospodarstvo

10. Norveška je članica Europske monetarne unije.

T N

PIG D-S028

05

Politika i gospodarstvo

II. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

11. Kako se naziva mogućnost pojedinca da nametne svoju volju drugima usprkos njihovom otporu?

- A. moć
- B. karizma
- C. autoritet

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐

12. Kako se naziva politički govor u kojemu govornik naglašava važnost izrečene poruke ponavljanjem važnih riječi i rečenica?

- A. emotivan
- B. iterativan
- C. koherentan

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐

13. Robert je njemački državljanin koji živi u Splitu. Predstavnike kojega od navedenih tijela **ne može** birati?

- A. Hrvatskoga sabora
- B. Gradske skupštine
- C. Europskoga parlamenta

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐

14. Koju funkciju obavlja stranka organizirajući seminare za osposobljavanje stranačke mladeži?

- A. agregiranje interesa
- B. mobilizaciju glasača
- C. političku socijalizaciju

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐

PIG D-S028

01

Politika i gospodarstvo

<p>15. Tko u Republici Hrvatskoj prema Ustavu Republike Hrvatske donosi uredbe za izvršenje zakona?</p> <p>A. Hrvatski sabor B. Vlada Republike Hrvatske C. Predsjednik Republike Hrvatske</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>16. Koje ovlasti ima Hrvatski sabor u sklapanju međunarodnih ugovora vojne naravi?</p> <p>A. predlaže ih B. potvrđuje ih C. daje neobvezujuće mišljenje</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>17. Koju ovlast prema Ustavu Republike Hrvatske ima Predsjednik Republike Hrvatske u redovnim okolnostima ako sudjeluje na sjednicama Vlade Republike Hrvatske?</p> <p>A. sazivanje sjednica Vlade Republike Hrvatske B. postavljanje dnevnoga reda sjednica Vlade Republike Hrvatske C. predlaganje razmatranja određenih pitanja na sjednici Vlade Republike Hrvatske</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>18. Koje se ljudsko pravo počinje uvoditi u ustavnopravne poretke suvremenih demokracija tek u 20. stoljeću?</p> <p>A. pravo na život B. pravo vlasništva C. pravo na zdrav okoliš</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>19. Koju vrstu proizvodnih činitelja predstavlja obrada kamena?</p> <p>A. rad B. kapital C. prirodne izvore</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>PIG D-S028</p> <div> 01</div>	

Politika i gospodarstvo

<p>20. Čime se u Republici Hrvatskoj osim zakonom uređuju prava zaposlenih osoba na socijalnu sigurnost i socijalno osiguranje?</p> <p>A. ugovorom o djelu B. autorskim ugovorom C. kolektivnim ugovorom</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>21. Kako se naziva središnja banka Republike Hrvatske?</p> <p>A. Narodna banka Hrvatske B. Hrvatska narodna banka C. Hrvatska centralna banka</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>22. Koji način ulaska u posao za poduzetnika predstavlja najveći poslovni rizik?</p> <p>A. početak od nule B. ugovor za franšizu C. kupovina postojećega posla</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>23. Koju ulogu u velikome poduzeću ima osoba zadužena za upravljanje i vođenje zaposlenih u odjelu financija?</p> <p>A. vlasnika B. menadžera C. poduzetnika</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>24. Kojim se pristupom procjenjuju vrijednosti poslovne organizacije kojima se trguje na robnim burzama?</p> <p>A. tržišnim B. potrošnim C. imovinskim</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>PIG D-S028</p> <div> 01</div>	

Politika i gospodarstvo

25. Koliki je budžetski deficit dopušten članicama Europske unije?

- A.** 3 % bruto domaćega proizvoda
- B.** 5 % bruto domaćega proizvoda
- C.** 7 % bruto domaćega proizvoda

- A.** ☐
- B.** ☐
- C.** ☐

PIG D-S028

01

Politika i gospodarstvo

III. Zadatci dopunjavanja

U sljedećim zadatcima dopunite zadane rečenice upisivanjem sadržaja koji nedostaje. Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici. Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

26. Javna politika kojom se uređuju vrste, trajanje i način organiziranja srednjih škola u Republici Hrvatskoj naziva se _____ politika.

0 ☐
1 ☐

bod

27. Legitimna vlast osobe kojoj podanici bezrezervno vjeruju i spremni su je slijediti zbog uvjerenja u njezine iznimne osobine i sposobnosti Max Weber naziva _____ vlast.

0 ☐
1 ☐

bod

28. Svaki državni intervencionizam nepoželjan je za predstavnike političkih stranaka koji na temelju svojega programa zastupaju _____ političku ideju.

0 ☐
1 ☐

bod

29. U Republici Hrvatskoj stranke najčešće ne mogu samostalno sastaviti vladu pa se povezuju s drugim strankama i sklapaju stranačke sporazume koji se nazivaju _____.

0 ☐
1 ☐

bod

PIG D-S028

02

Politika i gospodarstvo

<p>30. Ako stranke u Republici Hrvatskoj djeluju protivno slobodnomu demokratskom poretku, one mogu biti zabranjene. O tome odlučuje _____.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>31. Pravo sudjelovanja na izborima nije u svim državama omogućeno svim građanima. U Republici Hrvatskoj se poseban napor ulagao u to da pravo sudjelovanja na izborima imaju osobe s invaliditetom kojima je oduzeta _____ sposobnost.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>32. Temeljne značajke moderne države su aparat vlasti, suverenitet nad stanovništvom i suverenitet nad _____.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>33. Ako mandatar ne sastavi Vladu Republike Hrvatske u roku od 30 dana od dana prihvatanja mandata, Predsjednik Republike Hrvatske može mu produžiti mandat za još najviše _____ dana.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>34. Efikasnost proizvodnje <i>outputa</i> ostvaruje se upotrebom <i>inputa</i> uz što niže _____ proizvodnje.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>PIG D-S028</p> <div><p>02</p></div>	

Politika i gospodarstvo

<p>35. Ovisnost cijene i ponuđene količine nekoga proizvoda izražava se _____ ponude.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>36. Prema Ustavu Republike Hrvatske svi zaposleni imaju pravo osnivati sindikate te slobodno u njih stupati i iz njih istupati radi zaštite svojih socijalnih i _____ interesa.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>37. Funkcija je središnje banke kontrola poslovnih banaka i _____ optjecaja.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>38. Pravo nadzora poslovanja, pravo odlučivanja i pravo na dobit razmjerno udjelu u vlasništvu vlasniku donose udio u _____ društvu.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>39. Neplaćeni medijski oblik poticanja potražnje za proizvodom naziva se _____.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>PIG D-S028</p> <div><p>02</p></div>	

Politika i gospodarstvo

40. Kuna kao nacionalna valuta Republike Hrvatske uvedena je

_____ godine.

0

1

bod

PIG D-S028

02

Politika i gospodarstvo

IV. Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadatcima odgovorite kratkim odgovorom (riječju, s nekoliko riječi ili jednostavnom rečenicom).

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

41. Kako se naziva politički poredak u kojemu vlast dijele kralj i parlament?

0

☐

1

☐

bod

42. Kako se naziva vrsta demokracije u kojoj odluke donose svi zainteresirani građani neposrednim odlučivanjem?

0

☐

1

☐

bod

43. Kako se naziva oblik neposrednoga izjašnjavanja građana u kojemu se odlučuju za ili protiv ponuđenoga prijedloga?

0

☐

1

☐

bod

44. Kako se naziva sustav izračuna mandata u razmjernome izbornom sustavu u kojemu se ukupan broj glasova u izornoj jedinici dijeli s brojem zastupnika koje jedinica bira u predstavničko tijelo, a s dobivenim se rezultatom dijeli broj glasova dobivenih za svaku listu?

0

☐

1

☐

bod

PIG D-S028

02

Politika i gospodarstvo

<p>45. Kako se naziva najmanji postotak glasova koje mora osvojiti stranka da bi sudjelovala u raspodjeli mandata za parlament?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>46. Tko prema Ustavu Republike Hrvatske predlaže državni proračun?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>47. Koliko zastupnika mora podržati podnošenje interpelacije da bi ona bila moguća?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>48. Tko prema Ustavu Republike Hrvatske raspisuje izbore za Hrvatski sabor?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>49. Kojom većinom Hrvatski sabor bira suce Ustavnoga suda?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>PIG D-S028</p> <p> 02</p>	

Politika i gospodarstvo

<p>50. Koja institucija u Republici Hrvatskoj prema Ustavu Republike Hrvatske ostvaruje građanski nadzor nad oružanim snagama i odlučuje o ratu i miru?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>51. U kojemu se demokratskome političkom sustavu vlada sastavlja na temelju rezultata nacionalnih parlamentarnih izbora i bez ovlasti predsjednika republike da utječe na sastav vlade?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>52. Koja institucija u Republici Hrvatskoj prema Ustavu Republike Hrvatske ima ovlast i obvezu usmjeravati i nadzirati rad državne uprave i djelovanje javnih služba te brinuti o gospodarskome razvoju zemlje?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>53. Koja je većina u Hrvatskome saboru potrebna za donošenje odluke o pravima nacionalnih manjina?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>54. Što Republika Hrvatska prema Ustavu Republike Hrvatske može pružiti osobama koje dolaze u Hrvatsku bježeći od političkoga progona u svojoj zemlji?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>PIG D-S028</p> <p> 02</p>	

Politika i gospodarstvo

<p>55. Kako se naziva područje ekonomije koje proučava ponašanje pojedinačnih proizvođača i potrošača u gospodarstvu?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>56. Kojom se politikom osim politikom opće potrošnje koristi fiskalna politika?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>57. Obveznica dospijeva na naplatu u roku od sedam godina. Koja je to vrsta obveznica prema dospelosti?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>58. O kojoj je tržišnoj funkciji riječ kada ponuđač zimskih jakna proda veći dio svojega asortimana sportskomu klubu i na taj način osigura sredstva za isplatu plaća svojim zaposlenicima?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>59. U državnome je proračunu na strani prihoda 78 milijuna novčanih jedinica, a na strani rashoda 92 milijuna novčanih jedinica. Kako se naziva takvo stanje državnoga proračuna?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>PIG D-S028</p> <p> 02</p>	

Politika i gospodarstvo

60. Kojoj vrsti oporezivanja pripada prikupljanje poreza na dodanu vrijednost?

_____

_____

0

☐

1

☐

bod

PIG D-S028

02

Politika i gospodarstvo

Prazna stranica

FIG D-S028

99

